

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS PANEVĖŽIO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2023 m. kovo 16 d. Nr. 21RE4-18 (AG4-8/20-2023)
Panevėžys

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Beatos Labutytės, Jurgos Mažuknienės (pranešėja), Vestos Šliogerytės (posėdžio pirmininkė), sekretoriaujant Natalijai Abuojai,

rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos UAB „(duomenys neskelbtini)“, atstovaujamos advokatės R. J., skundą atsakovei Kretingos rajono savivaldybės administracijai dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja UAB „(duomenys neskelbtini)“, atstovaujama advokatės R. J., skundu Komisijos prašo: panaikinti Kretingos rajono savivaldybės tarybos (toliau – ir Taryba) 2022-12-21 sprendimo dėl atleidimo nuo vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą Nr. T2-333 (toliau – ir 2022-12-21 Sprendimas) dalį, kuria nuspręsta atleisti 50 proc. nuo vietinės rinkliavos pastoviosios dalies už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą UAB „(duomenys neskelbtini)“, (rinkliavos mokėtojo kodas (duomenys neskelbtini),) už laikotarpį nuo 2021-01-01 iki 2022-12-31, įpareigojant Tarybą pareiškėjos prašymą išnagrinėti iš naujo.

Paaikšino, kad pagal 2022-08-03 Valstybinės įmonės Registrų centras (toliau – VĮ Registrų centras) nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašo (toliau – ir NTR) duomenis, pareiškėjai pagal 2001-11-21 pirkimo pardavimo sutartį Nr. (duomenys neskelbtini) perdavimo – priėmimo aktą Nr. (duomenys neskelbtini) ir 2003-10-30 statinio pripažinimo tinkamu naudoti aktą, priklauso: a) pastatas – viešbutis su restoranu ir gamybinėmis patalpomis (unikalus daikto Nr.: (duomenys neskelbtini), daikto pagrindinė naudojimo paskirtis – viešbučių, baigtumo procentas – 85 proc., bendras plotas – 1706,84 kv. m., pagrindinis plotas – 865,03 kv. m., užstatytas plotas – 2078,00 kv. m. (toliau – ir Viešbutis).

Pareiškėja skunde nurodė, jog 2022-03-23 ji parengė ir 2022-03-24 SĮ „Kretingos komunalininkas“ pateikė:

- (gautų dokumentų registracijos Nr. (duomenys neskelbtini) prašymą (toliau – Prašymas Nr. 1), kuriuo nurodė, kad Lietuvos Respublikos pandemijos laikotarpiu pareiškėjos veikla buvo priverstinai sustabdyta, todėl prašė perskaičiuoti šiukšlių išvežimo kainas už 2021 m. 1–4 mėn.; prie Prašymo Nr. 1 pridėjo Registrų centro nekilnojamojo turto kadastro ir registro dokumentų bylą Nr. (duomenys neskelbtini), prašė naudoti šią dokumentaciją, kurios pagrindu patalpos yra naudojamos pareiškėjos komercinei veiklai vykdyti;

- (gautų dokumentų registracijos Nr. (duomenys neskelbtini) prašymą (toliau – Prašymas Nr. 2), kuriuo nurodė, kad dėl Lietuvos Respublikoje besitęsiančios pandemijos ir sumažėjusių klientų srautų, pareiškėja susidūrė su finansinėmis problemomis ir buvo priversta laikinai uždaryti savo veiklą, bent jau iki vasaros pradžios; dėl šių aplinkybių prašė SĮ „Kretingos komunalininkas“ perskaičiuoti mokėtinas įmokas už komunalines atliekas už 2022 m., nes pareiškėja veiklos nevykdė jau nuo 2022-01-03.

Pasak pareiškėjos, atsižvelgiant į tai, jog vietinės rinkliavos lengvatas atskiru sprendimu nustato Taryba, pareiškėjai pagal jos pateiktus Prašymą Nr. 1 ir Prašymą Nr. 2, SĮ „Kretingos komunalininkas“ komisijos sprendimu nutarta neskaičiuoti kintamosios vietinės rinkliavos dalies už Viešbučio patalpas už laikotarpį nuo 2022-01-01 iki veiklos nevykdymo šiose patalpose laikotarpio pabaigos, tačiau ne ilgiau nei iki 2022-12-31. Taryba 2022-04-28 sprendimu Nr. T2-130 nusprendė atleisti pareiškėją nuo vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo mokesčio kintamosios dalies mokėjimo, paskaičiuoto už patalpas, esančias (duomenys neskelbtini), už laikotarpį nuo 2021-01-01 iki 2021-04-30.

Pareiškėjos teigimu, remiantis tuo, jog pareiškėjai susidūrus su finansinėmis problemomis bei uždarius Viešbučio vykdomą komercinę veiklą, šis nekilnojamas turtas jau buvo atleistas nuo kintamosios vietinės rinkliavos dalies nuo 2022-01-01 iki 2022-12-31, Viešbutis ir toliau nevykdo komercinės veiklos, nesukuria jokių buitinių atliekų, kurių surinkimu, vežimu ir tvarkymu rūpintūsi SĮ „Kretingos komunalininkas“, pareiškėja negauna jokios viešosios atliekų surinkimo, vežimo, naudojimo, šalinimo, šių veiklų organizavimo paslaugos, nėra teršėja, pareiškėjo manymu, Tarybos priimtu sprendimu pareiškėja taip pat turi būti atleidžiamas nuo vietinės rinkliavos pastoviosios dalies už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą už laikotarpį nuo 2021-01-01 iki 2022-12-31 visu 100 proc., tačiau ginčijamu Tarybos 2022-12-21 Sprendimu trumpai nurodoma, kad pareiškėją nuspręsta atleisti tik 50 proc. nuo vietinės rinkliavos pastoviosios dalies už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą už laikotarpį nuo 2021-01-01 iki 2022-12-31, o Kretingos rajono savivaldybei (toliau – ir Savivaldybė) nuosavybės teise priklausantys nekilnojamo turto objektai pagal priedą (rinkliavos mokėtojo kodas 1017039) už laikotarpį nuo 2022-01-01 iki 2022-12-31 nuo šios pastoviosios vietinės rinkliavos dalies atleisti 100 proc. Taip pat pareiškėja skunde teigia, jog 2022-12-21 Sprendime nenurodomi motyvai, kurių pagrindu nuspręsta pareiškėją atleisti 50 proc. nuo vietinės rinkliavos pastoviosios dalies už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą už laikotarpį nuo 2021-01-01 iki 2022-12-31; pareiškėjai nepateiktas joks aiškinamasis raštas ar kitas dokumentas, kuriuo pareiškėjai būtų nurodomi tokio Tarybos priimto sprendimo motyvai, kuriais pareiškėja atleista tik 50 proc. nuo vietinės rinkliavos pastoviosios dalies už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą, o kiti nekilnojamo turto objektai pagal priedą už laikotarpį nuo 2022-01-01 iki 2022-12-31 atleisti visu 100 proc.

Pasak pareiškėjos, Savivaldybės administracija, Taryba įgyvendinanti įstatymuose ir kituose teisės aktuose jai pavestus uždavinius, atlieka viešojo administravimo funkcijas ir savo veikloje privalo vadovautis bendraisiais viešosios teisės principais (b. l. 4-8).

Atsakovė atsiliepimu į skundą prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Paaiškino, kad vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą (toliau – Vietinė rinkliava) dydžių apskaičiavimą, Vietinės rinkliavos taikymo tvarką, atliekų turėtojų registro (toliau – Registras) sudarymą, mokėjimo, permokos grąžinimo, išieškojimo, apskaitos tvarką ir iš jos gautų savivaldybės biudžeto pajamų panaudojimą reglamentuoja Kretingos rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatai, patvirtinti Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2014-12-18 sprendimu Nr. T2-378 (2018-02-22 Tarybos sprendimo Nr. T2-34 redakcija) (toliau – Nuostatai), kurių 3 p. nustatyta, kad Vietinę rinkliavą privalo mokėti visi nekilnojamojo turto savininkai ar įgalioti asmenys, jei šie Nuostatai nenustato kitaip; Vietinė rinkliava apmokestinami nekilnojamojo turto objektai, suskirstyti į kategorijas pagal nekilnojamojo turto objekto rūšis ir jų paskirtį. Nuostatų 28 p. nurodyta, kad Savivaldybės teritorijoje esantiems nekilnojamojo turto objektų savininkams arba įgaliotiems asmenims nustatoma Vietinė rinkliava, susidedanti iš dviejų dedamųjų – pastoviosios ir kintamosios, o Nuostatų 30 p. numatyta, kad pastoviąją Vietinės rinkliavos dalį moka visi nekilnojamojo turto objektų savininkai ar įgalioti asmenys, jei šie Nuostatai nenustato kitaip; pastoviosios Vietinės rinkliavos dalies nemoka negyvenamų statinių, registruotų Nekilnojamojo turto registre, savininkai ar jų įgalioti asmenys, kurių statinyje yra įvykusi ir (ar) nepašalinta statinio avarija arba statinių naudojimą sustabdė statinio naudojimo priežiūrą atliekantis viešojo administravimo subjektas vadovaudamasis Lietuvos Respublikos statybos įstatymo (toliau – SĮ) nuostatomis.

Atsakovės teigimu, galiojantis teisinis reglamentavimas nenumato galimybės susieti Vietinės rinkliavos mokėjimo ar nemokėjimo su sėkme versle, ar finansinėmis problemomis, veiklos

vykdymu ar nevykdymu skirtingai negu, kad mano pareiškėja; be to pareiškėja taip pat nepateikė duomenų, kad statinyje yra įvykusi ir (ar) nepašalinta statinio avarija arba statinių naudojimą sustabdė statinio naudojimo priežiūrą atliekantis viešojo administravimo subjektas vadovaudamasis SĮ nuostatomis.

Atsakovė paaiškino, kad pareiškėjos skunde nurodytos aplinkybės, jog viešbutis nevykdo komercinės veiklos, nesukuria jokių buitinių atliekų, kurių surinkimu, vežimu ir tvarkymu rūpintusi SĮ „Kretingos komunalininkas“, sudaro galimybę būti atleistam nuo kintamosios rinkliavos dedamosios kaip tai numato Nuostatų 31 p., nes jame įtvirtinta, kad kintamąją Vietinės rinkliavos dalį moka nekilnojamojo turto objektų savininkai arba įgalioti asmenys, kuriems teikiama komunalinių atliekų tvarkymo paslauga, jei šie Nuostatai nenustato kitaip; tačiau šiuo atveju, pasak atsakovės, svarbu pastebėti, jog šioje byloje nėra ginčo dėl rinkliavos kintamosios dedamosios dalies.

Atsiliepime į pareiškėjos skundą atsakovė pažymėjo, jog 2021 m. pareiškėja buvo atleista tik nuo vietinės rinkliavos kintamosios dalies Tarybos sprendimu ir tai buvo susieta su įvestu Lietuvos Respublikos teritorijoje karantinu.

Atsakovė atsiliepime taip pat nurodė, jog Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSI) 16 str. 2 d. 18 p. įtvirtinta nuostata, kad išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija sprendimų teikti mokesčių, rinkliavų ir kitas įstatymų nustatytas lengvatas savivaldybės biudžeto sąskaita, sprendimų dėl sumokėtų mokesčių, rinkliavų (ar jų dalies) kompensavimo tvarkos nustatymo ir šių kompensacijų teikimo savivaldybės biudžeto sąskaita priėmimas, subsidijų ir kompensacijų skyrimo naujas darbo vietas steigiančioms visų teisinių formų įmonėms tvarkos nustatymas atitinkamai keičiant savivaldybės biudžetą tais atvejais, kai lėšų tam nebuvo numatyta bei atkreipė dėmesį į tai, kad Nuostatų 44 p. įtvirtinta, jog Nuostatuose nenustatytus atvejus nagrinėja Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu sudaryta nuolatinė komisija, t. y. Komisijos prašymams dėl lengvatų teikimo už vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nagrinėti ir siūlymams Savivaldybės Tarybai teikti, sudarytos Savivaldybės administracijos direktoriaus 2022-12-05 įsakymu Nr. AI-1260, (toliau – Komisija prašymams), kuri įvertinusi pareiškėjos pateiktame prašyme nurodytą informaciją, nutarė Tarybai teikti sprendimo projektą su siūlymu pastoviosios vietinės rinkliavos dalį sumažinti 50 procentų.

Atsakovės manymu, teikti rinkliavų lengvatas yra Tarybos teisė, o ne pareiga; Taryba nėra saistoma Komisijos prašymams siūlymo, tai reiškia, kad jos diskrecijos teisė teikti rinkliavos lengvatą iš dalies ar visiškai atleisti nuo rinkliavos mokėjimo ar netaikyti lengvatos; teisės norma, įtvirtinta VSI 16 str. 2 d. 18 p. ne tik suteikia teisę priimti sprendimus dėl lengvatų taikymo, bet ir suponuoja pareigą Savivaldybei iš savo biudžeto rinkliavos administratoriui kompensuoti suteiktas lengvatas; pareiškėjos atveju tai buvo padaryta Savivaldybės administracijos direktoriaus 2022-12-23 įsakymu Nr. AI-1331.

Atsakovė nurodė, jog Vietinės rinkliavos dydžio nustatymą reglamentuoja Kretingos rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo metodika, patvirtinta Tarybos 2016-12-22 sprendimu Nr. T2-323 (toliau – Metodika), kurioje įtvirtinti jos apskaičiavimo principai, iš kurių paminėtinas – „Sąnaudų susigrąžinimo principas“ – visos sąnaudos, susidarančios dėl atliekų tvarkymo arba kitaip susijusios su šia veikla, privalo būti padengtos atliekų turėtojų; iš Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą turi būti išlaikoma visa atliekų tvarkymo sistema; nustatant rinkliavos dydį vertinami visi objektai, kurie apmokestinami Vietine rinkliava, o Vietinės rinkliavos nemokėjimas išbalansuoja minėtą sistemą; atleidus pareiškėją nuo Vietinės rinkliavos Savivaldybė rinkliavos administratoriui kompensuoja negautas lėšas, todėl iš esmės lengvatos suteikimas gula ant visų mokesčių mokėtojų pečių.

Pasak atsakovės, Savivaldybės biudžeto lėšos yra viešieji finansai; jų paskirtis tarnauti visuomenei, kad jie būtų naudojami tokiais atvejais, kai tai yra objektyviai būtina, kad nebūtų kuriamos privilegijos atskiroms asmenų grupėms, kad būtų užtikrintas viešųjų finansų stabilumas, kad būtų neleista susidaryti pernelyg dideliame biudžeto deficitui; viešieji finansai nėra beribiai, todėl Savivaldybė turi pareigą juos administruoti taip, kad jų pakaktų visoms iš Savivaldybės biudžeto finansuojamoms sritims, kad nebūtų sukurta atskirų visuomenės grupių ir jos narių priešprieša, todėl atleidimo nuo vietinės rinkliavos institutas turėtų būti naudojamas labai atsakingai ir pagrįstai.

Atsakovės teigimu, tiek Komisija prašymams, teikdama siūlymą dėl pastoviosios vietinės rinkliavos dalies sumažinamo 50 procentų pareiškėjai, tiek Taryba, priimdama ginčijamą sprendimą, siekė, kad būtų racionaliai naudojami viešieji finansai, bet savo ruožtu nebūtų kuriamos privilegijos atskiroms asmenų grupėms bei užtikrintas viešųjų finansų stabilumas (b. l. 69-72).

Skundas tenkintinas.

Bylos rašytiniais duomenimis nustatyta, kad 2022-10-11 prašymu Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir 2022-10-11 Prašymas) pareiškėja kreipėsi į Kretingos rajono savivaldybės merą dėl Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir atliekų tvarkymą apskaičiavimo; atsižvelgiant į rašte išdėstytas faktines situacijas aplinkybes, pareiškėja prašė: 1) SĮ „Kretingos komunalininkas“ pakartotinai atlikti faktinį Viešbučio patalpų plotų ir paskirties patikrinimą / nustatymą bei remiantis šio patikrinimo duomenimis, perskaičiuoti Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir atliekų tvarkymą už 2021 m. ir 2022 m.; 2) nevykdant komercinės veiklos atleisti nuo kintamosios Vietinės rinkliavos dalies už pareiškėjui priklausančias patalpas laikotarpiu nuo 2021-04-30 iki 2021-12-31 ir nuo 2022-01-01 iki 2022-12-31; 3) nevykdant komercinės veiklos bei nesinaudojant atliekų tvarkymo infrastruktūra Savivaldybės teritorijoje, atleisti ar bent iš dalies atleisti nuo pastoviosios Vietinės rinkliavos dalies laikotarpiu nuo 2021-01-01 iki 2022-12-31 (b. l. 20-25).

Komisija prašymams 2022-12-06 protokolu Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – 2022-12-06 Protokolas) dalyje dėl 2022-10-11 Prašymo, buvo nutarta teikti Tarybai sprendimo projektą su siūlymu pastoviosios Vietinės rinkliavos dalies mokestį sumažinti 50 procentų už laikotarpį nuo 2021-01-01 iki 2022-12-31 nekilnojamo turto objektui (duomenys neskelbtini) (b. l. 80-81).

Vadovaudamasi VSĮ 16 str. 2 d., 18 p., Nuostatų 44 p. ir 64 p. bei atsižvelgdama į Komisijos prašymams 2022-12-06 Protokolą Nr. (duomenys neskelbtini), Taryba 2022-12-21 Sprendimo: 1 p. nusprendė atleisti 50 proc. nuo Vietinės rinkliavos pastoviosios dalies už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą UAB „(duomenys neskelbtini)“ (rinkliavos mokėtojo kodas (duomenys neskelbtini) už laikotarpį nuo 2021-01-01 iki 2022-12-31; 2 p. nusprendė atleisti nuo Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą Kretingos rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančius nekilnojamo turto objektus pagal priedą (rinkliavos mokėtojo kodas (duomenys neskelbtini) už laikotarpį nuo 2022 m. sausio 1 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d.; 3 p. nurodė šio sprendimo apskundimo tvarką (b. l. 32).

Tarybos 2022-12-21 Sprendimas pateiktas pareiškėjos atstovės advokatės R. J. kontorai el. paštu Savivaldybės mero 2023-01-12 raštu Nr. (4.1.13.E) D3-258 (toliau – 2023-01-12 Raštas), kuriame nurodyta, jog Savivaldybės administracija informuoja, kad 2022-12-21 vyko Tarybos posėdis, kurio metu buvo svarstomas klausimas dėl UAB „(duomenys neskelbtini)“ atleidimo nuo Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą; posėdžio metu Taryba 2022-12-22 Sprendimu nusprendė atleisti pareiškėją 50 proc. nuo vietinės rinkliavos pastoviosios dalies už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą, adresu (duomenys neskelbtini), už laikotarpį nuo 2022-01-01 iki 2022-12-31 (b. l. 30-31).

Pareiškėja, nesutikdama su Tarybos 2022-12-21 Sprendimu, Komisijai paduotu skundu prašo: panaikinti 2022-12-21 Sprendimo dalį, kuria nuspręsta atleisti 50 proc. nuo vietinės rinkliavos pastoviosios dalies už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą UAB „(duomenys neskelbtini)“ (rinkliavos mokėtojo kodas (duomenys neskelbtini) už laikotarpį nuo 2021-01-01 iki 2022-12-31, įpareigojant Tarybą pareiškėjos 2022-10-11 Prašymą išnagrinėti iš naujo (b. l. 4-8).

Lietuvos Respublikos Konstitucija įtvirtina atsakingo valdymo (gero administravimo) principą (*Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1999-05-11, 2004-12-13 nutarimai, 2004-11-05 išvada*). Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012-03-01 nutartis administraciniame byloje Nr. A⁵⁰²-1605/2012*).

Komisija sprendžia, kad nagrinėjamu atveju atsakovės veikimas ir su juo susijusių klausimų sprendimas yra sietinas su institucijos veikimu viešojo administravimo srityje, todėl jos veiklai yra taikytinos Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) (teisės akto redakcija, galiojusi nuo 2022-01-29) normos.

Nagrinėjant šį ginčą, svarbu nustatyti, ar atsakovė tinkamai pagal VAĮ nuostatų reikalavimus išnagrinėjo pareiškėjos 2022-10-11 Prašymą bei informavo pareiškėją apie šio 2022-10-11 Prašymo nagrinėjimo rezultatus.

Prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus (VAĮ 2 str. 10 d.). Skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti (VAĮ 2 str. 12 d.). Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) patvirtintas taisykles (VAĮ 11 str. 1 d.). Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 (akto redakcija, galiojanti nuo 2022-09-03), (toliau – Taisyklės) 1 p. įtvirtinta, jog jos reglamentuoja prašymų ir skundų nagrinėjimą ir asmenų aptarnavimą viešojo administravimo subjektuose, taip pat subjektuose, kurie teikia viešąsias paslaugas ir nagrinėja prašymus ir skundus dėl šių viešųjų paslaugų, o 35 p. numatyta, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją. Pagal Taisyklių 45 p., į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: 1) į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 str. 1 d. nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; 2) į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualių klausimų atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; 3) į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 str. nustatyta tvarka; 4) į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 pp., atsakoma laisva forma. Tai reiškia, kad prašymo nagrinėjimo ribas nustato pats pareiškėjas savo prašymo turiniu, kurio institucija, nagrinėjanti prašymą, privalo laikytis ir pateikti atsakymą į prašymą ne siauresnės apimties nei pateikto prašymo turinys. Atsakyme į prašymą ar skundą arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo turi būti informuojamas apie tokio atsakymo ar pranešimo apskundimo tvarką, vadovaujantis VAĮ 14 str., nurodant konkrečios institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-us) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas (Taisyklių 47 p.).

Pažymėtina, jog individualiems administraciniams aktams yra taikomi VAĮ 10 str. 5 d. 5 - 6 p. nustatyti reikalavimai, tarp kurių ir reikalavimas, kad individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės turi būti motyvuotos. VAĮ nuostatos įtvirtina viešojo administravimo subjektams pareigą priimtame administraciniame sprendime nurodyti pagrindinius faktus, argumentus ir įrodymus, pateikti teisinį pagrindą, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi, priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Be to, ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2008-06-12 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-700/2008, 2009-04-02 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-422/2009; 2010-10-04 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1037/2010*).

Nagrinėjamoje byloje ginčas kilo dėl Tarybos 2022-12-21 Sprendimo dalies, kuria, išnagrinėjus pareiškėjos 2022-10-11 Prašymą, buvo nuspręsta atleisti 50 proc. nuo vietinės rinkliavos pastoviosios dalies už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą UAB „Dvi šalys“ (rinkliavos mokėtojo kodas 1000005) už laikotarpį nuo 2021-01-01 iki 2022-12-31, t. y. dėl 2022-12-21 Sprendimo 1 p. teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Atkreiptinas dėmesys, kad atsakymas asmeniui, bet kuria forma (skundu ar prašymu) besikreipusiam į viešojo administravimo instituciją, turi atitikti teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Administraciniame sprendime turi būti aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos, nurodyta sprendimo apskundimo tvarka. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra pažymėjęs, kad individualiame administraciniame akte motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Akte turėtų būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas

rėmėsi priimdamas administracinį aktą (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014-12-18 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁸²²-1440/14*). Nurodytos nuostatos taip pat patvirtina, jog individualiam administraciniam aktui keliamas motyvuotumo reikalavimas. Pažymėtina ir tai, kad sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinoma ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017-11-08 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1833-442/2017, 2018-07-19 nutartis administracinėje byloje Nr. A-1150-502/2018*). Individualus administracinis aktas paprastai turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar tai darant tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo, įgalinanti teisumą, nagrinėjamu atveju Komisiją, nagrinėjančią tokią bylą, skundžiamą viešojo administravimo subjekto individualų administracinį aktą panaikinti (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016-12-22 sprendimas administracinėje byloje Nr. A-2074-146/2016, 2017-07-28 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1096-858/2017, 2018-04-18 sprendimą administracinėje byloje Nr. A-871-525/2018*).

Bylos duomenys tvirtina, kad nei ginčijamame Tarybos 2022-12-21 Sprendime, nei 2023-01-12 Rašte jokių motyvų ir argumentų nėra nurodyta. Pagal VAĮ 3 str. 5 p. išsamumo principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. Vadovaujantis VAĮ įtvirtintu išsamumo principu, būtent atsakovei tenka pareiga pagrįsti savo priimamus administracinius aktus. Komisija sprendžia, kad skundžiamas Tarybos 2022-12-21 Sprendimas dalyje, kuria nuspręsta atleisti 50 proc. nuo vietinės rinkliavos pastoviosios dalies už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą UAB „(duomenys neskelbtini)“ (rinkliavos mokėtojo kodas (duomenys neskelbtini), už laikotarpį nuo 2021-01-01 iki 2022-12-31 neatitinka VAĮ 3 str. 5 p. įtvirtinto išsamumo principo ir VAĮ 10 str. 5 d. 5 ir 6 p. nuostatų, t. y. administraciniame sprendime turi būti nurodyta: administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; administracinio sprendimo motyvai.

Pažymėtina, kad atsakovė atsiliepime į pareiškėjos skundą paaiškino, kokiais motyvais buvo vadovautasi rengiant skundžiamą Tarybos 2022-12-21 Sprendimo dalį. Visgi, Komisija sprendžia, kad atsakovės atsiliepime pateikti argumentai negali būti vertinami kaip Skundžiamo akto motyvai. Tokia išvada daroma atsižvelgiant į teismų praktiką. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo praktikoje yra pažymėjęs, kad kilus administraciniam ginčui dėl individualaus administracinio akto, jį priėmęs subjektas ginčo nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijoje ir (ar) teisme negali nurodyti priimto akto motyvų (jei aktas buvo be motyvų), papildyti ar pakeisti akte nurodytus motyvus (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016-02-02 nutartis administracinėje byloje Nr. A-313-146/2016*). Be to, dokumentai, kurie surašomi vėliau negu priimamas atitinkamas administracinis aktas, negali būti vertinami kaip to administracinio akto motyvai. (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017-04-24 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-476-556/2017*). Atsižvelgiant į tai sprendžiama, kad Komisijai atsakovės pateikti atsiliepimo argumentai negali būti laikomi tinkamu ir teisėtu Skundžiamo akto papildymu ar jo pagrindimu.

Įvertinusi byloje nustatytas faktines aplinkybes, ginčo klausimą reglamentuojančius teisės aktus bei teismų praktiką, Komisija sprendžia, kad VAĮ įtvirtinta nuostata priimti VAĮ 10 str. 5 d. 5 ir 6 p. reikalavimus atitinkančio turinio sprendimą dėl asmens prašymo nebuvo įgyvendinta. Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, sprendžiama, kad yra pagrindas panaikinti skundžiamą Tarybos 2022-12-21 Sprendimo dalį, kuria nuspręsta atleisti 50 proc. nuo Vietinės rinkliavos pastoviosios dalies už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą UAB „(duomenys neskelbtini)“ (rinkliavos mokėtojo kodas (duomenys neskelbtini) už laikotarpį nuo 2021-01-01 iki 2022-12-31), t. y. 2022-12-21 Sprendimo 1 p. kaip nemotyvuotą ir įpareigoti Tarybą pareiškėjos 2022-10-11 Prašymą išnagrinėti iš naujo.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 14 str. 4 d., 7 d., 19 str., 20 str. 1 d. 2 p., 3 p. ir 22 str., Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos UAB „(duomenys neskelbtini)“, atstovaujamos advokatės R. J., skundą tenkinti.

Panaikinti Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2022-12-21 sprendimo „Dėl atleidimo nuo vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą“ Nr. T2-333 1 p.

Įpareigoti Kretingos rajono savivaldybės tarybą išnagrinėti iš naujo pareiškėjos 2022-10-11 prašymą Nr. (duomenys neskelbtini).

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų apygardos administracinio teismo Klaipėdos rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Vesta Šliogerytė

Komisijos narės

Beata Labutytė

Jurga Mažuknienė